

Ystad tingsrätt

Diarienummer:
IMY-2024-647

Datum:
2024-03-28

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Ystad tingsrätt (org.nr 202100-2742) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som anges nedan.

Ansökan avvisas i den del den avser kamerabevakning av innergården vid domstolens häktesintag.

Detta beslut ersätter tidigare meddelat tillstånd till kameraövervakning som har utfärdats av Länsstyrelsen Skåne (beslut den 11 september 2014, diarienummer 211-29864-2013).

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Ystad tingsrätt
Organisationsnummer	202100-2742
Plats för bevakningen	Bollhusgatan 16 271 42 Ystad
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Säkerhetskontroll, besöksentré, väntytor samt områden utomhus vid entré och grind till häktesintag. Kamerornas upptagningsområde framgår av bilaga 1. Kamerabevakning får även ske i samtliga rättssalar i domstolen.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och ordningsstörningar. Vid aktiverat överfallslarm i rättssal bedöma och vidta lämpliga åtgärder för att ingripa på ett sätt som förhindrar, förebygger och begränsar verkningarna av den situation som föranlett larmaktiveringen.
Tider för bevakningen	Alla dagar dygnet runt. Realtidsbevakning får ske under domstolens öppettider. Bevakning i rättssalar får endast ske när domstolens överfallslarm har aktiverats och pågå tills återställning görs i säkerhetssystemet.
Bevakning i realtid	Ja

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm
Webbplats:
www.imy.se
E-post:
imy@imy.se
Telefon:
08-657 61 00

Inspelning/lagring av bilder	Ja
Avlyssning/inspelning av ljud	I rättssalar får avlyssning och inspelning av ljud ske när domstolens överfallslarm har utlösts och pågå tills återställning görs i säkerhetssystemet. För övrig bevakning får avlyssning eller inspelning av ljud inte ske.
Upplyningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område. Skyltningen ska innefatta särskild upplysning om att ljud kan avlyssnas och spelas in.
Beslutets giltighetstid	Tills vidare.
Övriga villkor	Kamerorna ska maskeras eller riktas så att de inte filmar in i toalettutrymmena när toalettdörrarna öppnas.

Redogörelse för ärendet

Ystad tingsrätt har ansökt om tillstånd till kamerabevakning av domstolsbyggnad. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

Ystads tingsrätt har sedan tidigare tillstånd från länsstyrelsen till kameraövervakning i tingsrättens lokaler på adressen Bollhusgatan 16 i Ystad (beslut den 11 september 2014, dnr 211-29864-2013). Ystads tingsrätt ansöker nu om att få ersätta det tidigare beslutet med ett nytt tillstånd där bevakningen utökas till att innefatta bland annat rättssalar vid aktiverat överfallslarm. Ystads tingsrätt ansöker även om tillstånd till kamerabevakning av en kommande tillbyggnad som ska inrymma en ny säkerhetskontroll. Därutöver ska övriga allmänna inre ytor bevakas, vilket innefattar besöksentré och väntytter. Bevakningen ska även innefatta innergården vid domstolens häktesintag. Vidare ska bevakning ske utomhus i anslutning till entrén till säkerhetskontrollen samt utanför fordonsgrinden till häktesintaget på innergården.

Syftet med kamerabevakningen är att förbygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och ordningsstörningar samt skapa trygga förhållanden för alla som uppehåller sig i domstolsbyggnaden. Bevakning ska ske med fast monterade kameror med fast optik, alla dagar dygnet runt med rätt till bildinspelning. Realtidsbevakning ska ske under domstolens öppettider.

Bevakningen av domstolens rättssalar ska starta när överfallslarmet aktiveras i den aktuella salen och pågå tills återställning görs i säkerhetssystemet. Bevakningen i samband med aktiverat överfallslarm ska ske i realtid och med rätt till bildinspelning. Ljud ska avlyssnas och spelas in. Syftet med bevakning i domstolens rättssalar är att kunna bedöma och vidta lämpliga åtgärder för att ingripa på ett sätt som förhindrar, förebygger och begränsar verkningarna av den situation som föranlett larmaktivering. Att ett säkert och väl avvägt ingripande kan ske är avgörande för både för dem som ska ingripa och för de personer som befinner sig i salen.

Flera åtgärder är vidtagna för att i kombination med kamerabevakning uppnå en tillfredsställande nivå på trygghet, säkerhet och tillgänglighet. Domstolens allmänna ytor är t.ex. genomgående skilda från övriga delar av domstolen med en inre zonavgränsning bestående av låsta och larmade dörrar samt säkerhetsklassade glas och fönsterpartier. Ordningvakt finns alltid på plats under domstolens öppettider.

Tillgång till realtidsbevakning och åtkomst till inspelat material ska innehas av domstolens säkerhetspersonal. Inspelat material lagras på en hårddisk i ett låst och

larmat rum. I händelse av brott kan även polisen, efter en skriftlig begäran, ges tillgång till det inspelade materialet.

Av yttrande från skyddsombudet framgår att denne inte har något att invända mot kamerabevakningen.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Enligt 5 kapitlet 9 b § rättegångsbalken är det förbjudet att med tekniskt hjälpmedel ta upp bild i eller in i rättssalen, om inte något annat följer av lag. Förbudet hindrar inte att domstolen tar upp bild i rättssalen när domstolens överfallslarm har utlöst. Frågan om tillstånd ska ges till kamerabevakning i rättssalar och de närmare villkoren för sådan bevakning – t.ex. hur länge bilder får sparas, om även ljud får tas upp och andra aspekter av betydelse för bevaknings- och integritetsintresset – avgörs vid tillståndsprövningen enligt kamerabevakningslagen (prop. 2018/19:81 s. 47).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Eftersom kamerabevakningen kommer att utföras av en myndighet är den som utgångspunkt tillståndspliktig om den bedrivs på en plats dit allmänheten har tillträde. När det gäller kamerabevakning av innergården vid domstolens häktesintag är det en plats dit endast personal och frihetsberövade personer har åtkomst varför allmänheten

inte har tillträde dit. Ansökan ska därför avvisas i den del den avser bevakning av innergården vid domstolens häktesintag.

Övrig bevakning avser platser dit allmänheten har tillträde och är därför tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Ystads tingsrätt har ansökt om att få bevaka allmänna inre ytor i domstolen, vilket innefattar säkerhetskontroll, besöksentré och väntytor. Kamerabevakning ska även ske utomhus i anslutning till domstolens huvudentré och utanför fordonsgrinden till domstolens häktesintag.

I domstolens verksamhet hanteras ärenden som kan vara känsliga till sin natur. Domstolen är också en arbetsplats och en plats som besöks av ombud och personer som har ärenden i domstolen och som kan uppleva det som obehagligt att bli kamerabevakade på platsen. Den aktuella bevakningen ska även ske av områden utomhus, där förbipasserande riskerar att bevakas. Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) noterar att det inom bevakningsområdet finns toaletter. Detta innebär en särskilt integritetskänslig bevakning eftersom det finns en risk att kameran filmar in i toalettutrymmet när toalettdörren öppnas.

Att kamerabevakningen syftar till att skydda de personer som blir föremål för bevakningen försvagar integritetsintresset något. Detsamma gäller omständigheten att enskilda personer kan antas uppehålla sig på vissa av de aktuella platserna under kortare tid. Bevakningsområdet utomhus är avgränsat till områden i nära anslutning byggnaden, vilket minskar risken för att förbipasserande som inte har ett ärende till domstolen träffas av bevakningen. Sammantaget bedömer IMY att integritetsintresset på de aktuella platserna väger relativt tungt.

I rättssalar får integritetsintresset anses vara än mer framträdande än övriga platser i domstolen, då bevakning där innebär att parter, målsägande och vittnen filmas i en rättegångssituation. Bevakningen i rättssalar kommer dock endast att ske vid särskilt allvarliga incidenter. Att den sökta kamerabevakningen syftar till att skydda de personer som blir föremål för bevakningen minskar integritetsintrånget. Sammantaget anser IMY att integritetsintresset i rättssalarna väger tungt.

Bevakningsintresset

Domstolens verksamhet är generellt sådan att det är av stor vikt att lokalerna och de allmänna utrymmena i och utanför byggnaden är trygga och att brott mot eller påverkan av t.ex. vittnen och personal motverkas. Utifrån verksamhetens karaktär finns det en generell hotbild och det är av stor vikt att säkerheten upprätthålls på platsen. IMY bedömer sammantaget att det finns ett tungt vägande intresse att bevaka de aktuella platserna.

Avseende kamerabevakning i rättssalar gör IMY följande bedömning. I en rättssal finns två olika larmsystem. Det ena är möjligheten att kalla på vakt och används vid mindre störningar som kan klaras upp utan att polis kallas till platsen. Det andra innebär att överfallslarm går både till domstolens vakter och till Polismyndigheten. Detta larm är främst avsett att användas i överfallssituationer och vid allvarligare incidenter. Om överfallslarmet aktiveras sänds ljudet från rättssalen automatiskt ut till domstolens reception för att ordningsvakter och polismän som ska gå in i salen ska kunna bilda sig en uppfattning om situationen (prop. 2018/19:81 s. 46–47).

IMY konstaterar att kamerabevakning i samband med överfallslarm i rättssal innebär att bevakning endast kommer att ske i undantagsfall och vid särskilt allvarliga incidenter. Sådan bevakning gör det möjligt för polis och ordningsvakter som ska svara på ett överfallslarm att få information om situationen inne i salen för att inte utsätta sig själva eller andra för onödiga risker. IMY anser att bevakningsintresset i dessa situationer väger mycket tungt.

Behovs- och intresseavvägning

IMY har konstaterat att bevakningsintresset väger tungt avseende allmänna inre ytor i domstolen, vilket innefattar säkerhetskontrollen, besöksentré och väntytor. Detsamma gäller bevakningen utomhus, i anslutning till domstolens huvudentré och utanför fordonsgrinden till domstolens häktesintag. Samtidigt väger integritetsintresset relativt tungt. Mot bakgrund av detta anser IMY sammantaget att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad på dessa platser. Tillstånd till kamerabevakning ska därför beviljas. Bevakning får ske alla dagar dygnet runt med rätt till bildinspelning. Realtidsbevakning får ske under domstolens öppettider. För att bevakningen inte ska resultera i obefogade integritetsintrång ska tillståndet förenas med villkor om att kamerorna ska maskeras eller riktas så att de inte filmar in i toalettutrymmena när toalettdörrarna öppnas.

Avseende domstolens rättssalar har IMY konstaterat att integritetsintresset väger tungt och bevakningsintresset väger mycket tungt. Vid en sammantagen bedömning finner IMY att domstolens intresse av att bedriva kamerabevakning i rättssalar i samband med aktiverat överfallslarm väger tyngre än integritetsintresset på platsen. Bevakningsintresset är sådant att avlyssning och inspelning av ljud får ske i samband med kamerabevakningen. I bedömningen har särskilt beaktats att bevakningen är avgränsad till att ske vid allvarliga incidenter, att avlyssningen kan vara av stor betydelse för att ordningsvakter och polismän ska kunna bedöma situationen i salen samt att det är fråga om sådan typ av brottslighet där ljudmaterial kan vara av stor betydelse vid utredning och lagföring.

Tillstånd till kamerabevakning i samtliga rättssalar ska därför beviljas. Bevakning får ske från det att domstolens överfallslarm har aktiverats och pågå tills återställning görs i säkerhetssystemet. Bevakning får ske i realtid och med rätt till bildinspelning. Ljud får avlyssnas och spelas in.

Detta beslut ersätter tidigare meddelat tillstånd till kameraövervakning som har utfärdats av Länsstyrelsen Skåne (beslut den 11 september 2014, diarienummer 211-29864-2013).

Upplysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen¹, brottsdatalagen (2018:1177) och kamerabevakningslagen samt övrig kompletterande nationell lagstiftning som rör er verksamhet. Information om vilka krav som gäller finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräkningslista av de krav som ställs.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Detta beslut har fattats av juristen Erika Palmheden efter föredragning av juristen Manne Leffler.

Erika Palmheden, 2024-03-28 (Det här är en elektronisk signatur)

Bilaga

1. Ritning
2. Information om kamerabevakning

Kopia till

- Ystads kommun
- Huvudskyddsombud

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.